

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : **16 Nisan 2026**
Sayı : **18453**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

43663

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
15.04.2026

Prof. Dr. Fethi Açıkel
İstanbul Milletvekili

Ortadoğu'da alevlenen savaş ve bölgesel kriz, küresel enerji ve ticaret hatlarının en kritik geçiş noktalarından biri olan Hürmüz Boğazı'nda ciddi bir arz ve lojistik riski yaratmıştır. Küresel petrol ticaretinin yaklaşık dörtte birinin bu hat üzerinden gerçekleştiği dikkate alındığında, bölgedeki her türlü aksama yalnızca enerji fiyatlarını değil; deniz taşımacılığı, sigorta maliyetleri ve küresel tedarik zincirlerini de doğrudan etkilemektedir.

Bu gelişmeler, Türkiye'nin **dış ticaret dengesi** ve **ihracat rekabet gücü** açısından önemli riskler barındırmaktadır. Özellikle deniz taşımacılığında artan navlun ve sigorta maliyetleri; ithalat maliyetlerini yükseltmekte, ihracat teslim sürelerini uzatmakta ve Türk ihracatçısının uluslararası pazarlardaki rekabet gücünü zayıflatmaktadır.

Öte yandan Körfez bölgesi; petrokimya ürünleri, plastik hammaddeleri, amonyak ve metanol gibi sanayi girdileri açısından kritik bir tedarik merkezi olup, bu ürünlerde yaşanabilecek arz kesintileri Türkiye'de üretim süreçlerini ve dış ticaret akışını doğrudan etkileyebilecek niteliktedir. Bu durum, dış ticarete ara malı bağımlılığı yüksek olan sektörlerde maliyet artışlarına ve ihracat performansında zayıflamaya yol açma riski taşımaktadır.

Küresel ticarete yaşanan bu tür jeopolitik kırılmalar, Türkiye'nin tedarik zinciri güvenliği, ihracat pazar çeşitliliği ve lojistik altyapısının dayanıklılığı açısından mevcut politikaların etkinliğini sorgulamayı gerekli kılmaktadır.

Bu nedenlerle; ortaya çıkan çok boyutlu ekonomik riskler karşısında hükümetin enerji, lojistik, ticaret, sanayi ve tarım başta olmak üzere ilgili tüm sektörleri kapsayan bütüncül bir hazırlık süreci yürütmesi ve bu hazırlıkları sektör paydaşları ve kamuoyu ile şeffaf biçimde açıklaması gerekmektedir.

Bu bağlamda; aşağıdaki soruların yanıtlanması önem arz etmektedir.

1. Hürmüz Boğazı'nda yaşanabilecek olası bir aksamanın Türkiye'nin dış ticaretine etkisine yönelik Bakanlığınız tarafından yapılmış bir etki analizi bulunmakta mıdır?
2. Deniz taşımacılığında artan navlun ve sigorta maliyetlerinin Türkiye'nin ithalat ve ihracat dengesi üzerindeki etkilerine ilişkin güncel veriler nelerdir?
3. Türk ihracatçısının artan lojistik maliyetler karşısında rekabet gücünü koruyabilmesi için yürütülen veya planlanan destek mekanizmaları nelerdir?
4. Türkiye'nin petrokimya ve sanayi girdileri ithalatında Körfez ülkelerine bağımlılık oranı nedir? Bu bağımlılığın dış ticaret politikaları çerçevesinde azaltılmasına yönelik somut bir yol haritası bulunmakta mıdır?
5. Metanol, amonyak ve plastik hammaddeleri gibi kritik girdilerde tedarik kesintisi yaşanması halinde sanayi üretimini korumaya yönelik bir acil eylem planı bulunmakta mıdır?
6. Türkiye'nin gübre ithalatında Körfez bölgesinin payı nedir? Azotlu gübre fiyatlarındaki artışın tarımsal üretim maliyetlerine etkisi konusunda Bakanlığınızın çalışması var mıdır?
7. Deniz taşımacılığında artan navlun ve sigorta maliyetlerinin Türkiye'nin dış ticaretine etkisine ilişkin yapılan bir etki analizi var mıdır?
8. İhracatçıların artan lojistik maliyetler karşısında rekabet gücünü koruyabilmesi için planlanan destek mekanizmaları nelerdir?
9. Türkiye'nin dış ticaretinde 99 fasılın kaç tanesinde yıllık tekrar eden kronik dış ticaret açığı verilmektedir? Bu açığın azaltılmasına yönelik sektörel bazlı bir dış ticaret stratejisi uygulanmakta mıdır?
10. Son 24 yılda dış ticarete yaşanan yapısal açığın azaltılmasına yönelik hangi somut politika kriterleri belirlenmiş, bu kriterler doğrultusunda hangi sonuçlar elde edilmiştir?
11. 2026 Nisan ayı itibarıyla; Türkiye'nin enerji, petrokimya, gübre ve kritik sanayi girdilerinde dışa bağımlılık oranı nedir? Bu bağımlılığın azaltılmasına yönelik belirlenen hedefler nelerdir ve mevcut durum bu hedeflerle ne ölçüde uyumludur?
12. Tedarik zinciri güvenliğini artırmak amacıyla alternatif tedarik ülkeleri ve yeni ticaret koridorları geliştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?
13. Küresel lojistik risklerin arttığı mevcut konjonktürde, Türkiye'nin liman, gümrük ve taşımacılık altyapısının rekabet gücünü artırmaya yönelik ne tür yatırımlar ve düzenlemeler yapılmaktadır?